

Vergaderjaar 2003–2004

29 200 VI

Vaststelling van de begrotingsstaat van het Ministerie van Justitie (VI) voor het jaar 2004

E

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 28 juni 2004

Het onderzoeksrapport «De psychische conditie van gedetineerden in de Extra beveiligde Inrichting en de afdeling voor Beperkt Gemeenschaps-geschiedte Gedetineerden in PI Nieuw Vosseveld in Vught» heb ik bij brief van 9 december 2003 aan de Tweede Kamer doen toekomen (TK 2003–2004 24 587, nr. 96). Tijdens de begrotingsbehandeling van mijn departement in de Eerste Kamer heb ik het lid mw. Tan toegezegd u nader te informeren over de wijze waarop ik gevolg geef aan de aanbeveling uit het rapport. Met deze brief kom ik aan deze toezegging tegemoet.

De onderzoekers bevelen aan om te komen tot aanpassingen in het EBI-regime «*die rekening houden met veiligheid en met a) het belang van persoonlijke interactie van gedetineerden met Penitentiaire Inrichting Werkers (PIW-ers); b) het belang van enige controle voor gedetineerden over hun verblijf in de EBI; en c) het belang van PIW-ers om niet onnodig geconfronteerd te worden met achterdocht en vijandigheid. Enige differentiatie in het regime, waarbij gedetineerden door coöperatief gedrag invloed kunnen uitoefenen op het op hen toegepaste veiligheidsniveau, kan het risico op schade verkleinen.*» (pagina 52).

In de aanbiedingsbrief schreef ik reeds dat de relatie tussen de onderzoeksbevindingen, de conclusies en de aanbeveling – hoe terughoudend ook geformuleerd – niet dwingend is. Ik wees de Kamer er op dat onder andere in verband met de kleine aantallen onderzochten, het leggen van een causale relatie tussen het regime en het psychisch welzijn van gedetineerden voor de onderzoekers niet mogelijk is gebleken. Het onderzoeksrapport geeft geen aanleiding tot een grondige herbezinning op de EBI.

In de EBI worden uitsluitend extreem vluchtgevaarlijke gedetineerden geplaatst die bij ontvluchting een onaanvaardbaar risico vormen voor de maatschappij in termen van recidivegevaar voor ernstige geweldsdelicten. Inherent aan het regime is dan ook dat de mogelijkheden om EBI-gedetineerden invloed te kunnen laten uitoefenen op hun detentiesituatie slechts

beperkt zijn. Met die restrictie, zal ik als volgt recht doen aan de aanbeveling van de onderzoekers.

- In de aanbiedingsbrief vermeldde ik al hoe op het punt van de visitaties van gedetineerden het beleid reeds voor de verschijning van het onderzoeksrapport was aangepast. Hiermee verschilt het niet wezenlijk meer van wat gebruikelijk is in de andere penitentiaire inrichtingen. Deze aanpassing draagt bij aan een zo normaal mogelijke verhouding tussen de PIW-ers en de EBI-gedetineerden. Mogelijk zal dit ertoe leiden dat PIW-ers minder te maken krijgen met achterdocht en vijandigheid.
- Daarenboven zal voor iedere gedetineerde een plan worden opgesteld waarbij wordt beoogd goed gedrag te belonen. Bij binnenkomst in de EBI komt de gedetineerde in een regime dat niet meer faciliteiten biedt dan is voorgeschreven in de wet- en regelgeving. Indien na verloop van tijd blijkt dat hij zich correct gedraagt, bestaat voor hem de mogelijkheid enige extra faciliteiten te verdienen zoals vaker luchten, sporten en meer recreatieve activiteiten.
- Het verbeteren van het contact tussen de PIW-ers en de gedetineerden zal een punt van voortdurende aandacht blijven. Zo is een hekwerk geplaatst langs de luchtplaatsen, zodat het personeel daar langs kan lopen en terloops een praatje kan maken met de gedetineerden.
- Er worden enige aanpassingen gedaan in de leefomgeving van de gedetineerden. Sinds kort is er in de EBI beplanting aangebracht.
- De gedetineerden zullen nog meer worden gestimuleerd tot deelname aan de voorhanden zijnde activiteiten. De mogelijke uitbreiding van het aantal activiteiten heeft blijvend de aandacht.

Met deze aanpassingen beoog ik het risico op mogelijk schade tengevolge van het verblijf in de EBI zoveel mogelijk te beperken.

De Minister van Justitie,
J. P. H. Donner